



# GŁOS Z NAD PREGOŁY

Nr 2 (127) luty 2007

PISMO WSPÓLNOTY KULTURY POLSKIEJ W KALININGRADZIE  
ukazuje się od XI 1995 r.

## WSPÓLNOTA KULTURY POLSKIEJ MA JUŻ 15 LAT!

Pół wieku przeżyło wielu kalininogradzkich Polaków tuż obok historycznej ojczyzny – Polski. Niczego od niej nie oczekiwali, ale też i Polska trzymała się od nich jakby z daleka. Polacy żyli tu podobnie jak wszyscy inni obywatele byłego Związku Radzieckiego. Z obywatelami Polski mogli się spotykać tylko w ramach oficjalnych delegacji lub wyjątkowo mogli pojechać do Polski na zaproszenie, po wypełnieniu mnóstwa formalnych dokumentów i po uciążliwych badaniach lekarskich.

**Pierwszą instytucją polską** w Obwodzie Kaliningradzkim była założona w **1991 roku parafia katolicka** p.w. św. Wojciecha w Kaliningradzie, której duszpasterzem został przybyły z diecezji szczecińskiej ks. Jerzy Steckiewicz. Zdaje się, że całkiem niedawno kilka Polaków zebrało się przy byłym kościele Świętej Rodziny (obecnie Filharmonia) na pierwszą polską Mszę Świętą w roku 1991. Było to jednocześnie pierwsze spotkanie kalininogradzkich Polaków.

Początki pracy duszpasterskiej wśród polskich katolików w Królewcu były bardzo trudne. Trudności te nie osłabiały

wiary u królewieckich Polaków. Przeciwnie, cieszyli się z prawa do oficjalnej możliwości bicia Polakami i katolikami.

W **lutym 1992 roku** zorganizowano pierwszą na terenie obwodu Kaliningradzkiego organizację polonijną. Była to społeczna organizacja "Wspólnota Kultury Polskiej Obwodu Kaliningradzkiego". Założycielem WKP został właśnie ks. **Jerzy Steckiewicz**, który zgromadził wokół siebie osoby polskiego pochodzenia i zjednoczył je we wspólnocie duchowo. Dziś każdy para-

fianin kościoła św. Wojciecha Adalberta wie, że bez księdza my, Polacy, nigdy nie spotkalibyśmy się, nie odnaleźlibyśmy swoich rodaków ani w mieście, ani w Obwodzie.

Członkowie organizacji spotykali się w pomieszczeniach biblioteki przy parafii katolickiej oraz w Konsulacie Generalnym RP. W następnych latach powołane zostały w Oziersku (*Darkiejmy*), Czerniachowsku (*Wystruś*), Gusiewie (*Gąbin*) i Bałtyjsku (*Pilawa*) niezależne od WKP w Kaliningradzie lokalne organizacje polonijne.

We Wspólnocie zarejestrowanych jest oficjalnie ponad 300 osób. Organizacja otwarta jest dla wszystkich, którzy interesują się Polską i jej kulturą, niezależnie od tego,

wało wśród polonusów takie ze starych czasów pojęcie jak brak zaufania. Lecz ta przeszkoda również została pokonana.

Pierwszym prezesem organizacji został **Jan Kondrat** (6.02.1992 – listopad 1992). Urodził się w 1936 roku w Polsce w woj. Wileńskim pow. Postawku kolonia Borejki. Mieszkał w Polsce przez 4 lata (do września 1939 roku). Wychowany w wierze katolickiej, w polskim języku i obyczajach. Po wojnie przyjechał do Kaliningradu. Służył w marynarce wojennej. Brał czynny udział w załatwieniu początkowych dokumentów prawnych.

Kolejny Prezes WKP to **Andrzej Szewczuk** (druga połowa 1992 roku – czerwiec 1995 roku). Urodził się w roku 1966

w Kaliningradzie w polskiej rodzinie. Aktywnie działał w WKP od początku jej powstania, szczególnie przy załatwieniu wszystkich początkowych formalności założycielskich. Prezesowi było bardzo trudno, bo nie miał żadnego doświadczenia pracy z Polonią. Brał udział w początkach nauczania języka polskiego i nawet prowadził pierwsze zajęcia w średniej szkole. To były pierwsze pró-



jaki wpis w paszporcie figuruje w rubryce „narodowość”.

Pierwszymi aktywistami i założycielami Wspólnoty byli nam dobrze znani: Jan Kondrat, Jan Puciato, Eugeniusz Dołgow, Andrzej Szewczuk, Stanisława Kramarenko, Wasilij Wasiliew, Władysław Piech.

Nie tak łatwo było im zjednoczyć się we Wspólnocie, bo na początku nie mieli żadnych doświadczeń, praktyki, ani przykładów zorganizowania działania społecznych wspólnot narodowościowych. A do tego pano-

by, wyglądało to po amatorsko, ponieważ brakowało wszystkiego: pomieszczenia, podręczników, doświadczeń, środków itp.

Aktywnie uczestniczył w organizacji Dni Kultury Polskiej w Kaliningradzie w 1993 i 1994 r., koncertu chóru "Słowiki Poznańskie", wystawy polskiej w 1993 r., w nawiązaniu kontaktów z przedsiębiorcami i z organizacją charytatywną "Więź" z Gdańska.

Od czerwca 1995 roku do 7.10.2001 r. (w ciągu trzech kadencji) organizacją kierował **Kleofas Lawryniewicz**. > str. 2, 3, 7